

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 7

Матеріали

*Звітної науково-практичної конференції
“Теоретико-методологічні засади та соціальна практика
модернізації України: політичні, юридичні, економічні
та психологічні проблеми”
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2018 р.*

*IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми і перспективи соціально-економічного
розвитку України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2018 р.*

*Міжнародної наукової конференції
“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні:
стан, проблеми, тенденції розвитку”
м. Київ, МАУП, 7 грудня 2018 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 31.10.18)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали. звітн. наук.-практ. конф. “Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми”, 29 листопада 2018 р.; IV Всеукр. наук.-практ. конф. “Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”, 14 листопада 2018 р.; Міжнар. наук. конф. “Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”, 7 грудня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2018. — 372 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2018

Дорошенко Л. С., Лапицька Н. І.

Удосконалення управління зайнятістю як передумова
збереження трудового потенціалу 193

Владика Ю. П.

Кризові явища: причини та наслідки 196

Середюк К. В.

Методичні засади управління корпоративною соціальною відповідальністю..... 199

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Домків Т. С., Чолишкіна О. Г.

Криптоаналіз алгоритмів шифрування з використанням технології CUDA 204

Рябокін Ю. М.

Впровадження технології блокчейн в Україні 207

Ліскін В. О.

Онтологічний інжиніринг систем електронного навчання 211

ІV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України

в умовах європейської інтеграції”

(14 листопада 2018 р.)

Буковинська М. П.

Ділова поведінка менеджера – як імпульс підвищення
ефективності діяльності підприємств..... 215

Братусь Г. А.

Оцінка світової практики здійснення розрахунків
із використанням платіжних карток..... 217

Кобрицький В. В.

Ризики зовнішньоекономічної діяльності та бізнес-планування 220

Козлова А. І.

Чинники, що стоять на заваді іноземному інвестуванню в економіку України 223

Колпаков В. М.

Проблеми людського розвитку в контексті євроінтеграційних процесів 226

Берестецька Л. М.

Деякі аспекти використання тренінгових технологій в підготовці менеджерів 230

Головач Н. В.

Професійна освіта як ключовий фактор розвитку трудового потенціалу України 233

Сомов Д. О.

Взаємозв'язок організаційної культури та стратегії організації..... 237

Бєлова А. І., Кокуба Є. М.

Теоретичні підходи до конкурентоспроможності підприємства
як засобу досягнення його стратегічної стійкості в умовах ринку..... 240

Бєлова А. И., Чайкара Анил

Целесообразность разработки бизнес-планирования продукции
предприятия в условиях рыночной экономики 244

ОЦІНКА СВІТОВОЇ ПРАКТИКИ ЗДІЙСНЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК

У всьому світі відбувалося стрімке розширення безготівкових розрахунків, у тому числі здійснюваних за допомогою банківських карт. За останні п'ять років понад 20 країн стали проводити політику поступового скорочення обороту готівки в економіці та впроваджувати Концепцію “Cashless economy”.

Згідно з прогнозами консалтингової компанії RBR, яка опублікувала звіт “Світовий ринок платіжних карт і прогноз на період до 2022 року” (“Global Payment Cards Data and Forecasts to 2022”) до 2022 р. очікується зростання кількості платіжних карток на 22 %, до 17 млрд. карт, що буде обумовлено збільшенням емісії банківських карт на великих ринках, таких як Китай і Індія, де розвиток ще триває. У Китаї споживачі зазвичай використовують кілька карт для різних цілей, що також є фактором подальшого зростання цього ринку [1].

Слід відмітити, що відповідно до дослідження The Nilson Report за 2016 р. світовий обсяг оплати товарів і послуг за допомогою платіжних карт у 2016 р. виріс на 5,8 % і досяг 20,606 трлн дол. США [2].

Дослідження виявило, що на UnionPay, Visa і Mastercard припадає 80 % всіх платіжних карт в обігу. Решта 20 % – це карти American Express, Diners Club, JCB, Discover і ряду невеликих локальних фінансових установ.

За допомогою карт Visa, UnionPay, MasterCard, JCB, Diners / Discover і American Express було проведено 257,17 млрд. операцій з оплати товарів і послуг в торгових і сервісних точках в 2016 р., що на 13,3 %, або на 30,21 трлн операцій більше, ніж в 2015р. Ці операції включали оплати покупок і споживчих кредитів.

Всього в світі на сьогодні налічується 11,15 млрд. дійсних кредитних, дебетових і передплачених карт. Із загальної кількості карт в обігу 77,37 % є дебетовими [79].

Щодо європейського ринку платіжних карт, то 86 % всіх карт, що обертаються в європейських країнах припадає на бренди Visa і MasterCard. Такі дані наведені у звіті компанії RBR “Емісія і еквайринг платіжних карт в Європі 2016” (Payment Cards Issuing and Acquiring Europe 2016) [5], який охоплює 31 країну регіону. Платіжній системі Visa належить найбільша частка ринку в Європі в цілому і в Західній Європі, зокрема, а MasterCard – в країнах Центральної та Східної Європи (Central and Eastern Europe, CEE).

Розподіл карток в Європі представлено на рисунку 1.

Також слід відмітити, що згідно статистичної інформації управління роздрібних платежів Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку НБУ представленої у грудні 2017 р. в рамках впровадження Концепції “Cashless economy” співвідношення карткових платежів до ВВП у 2016 р. в Великобританії склало 46 %, Чехії – 11 %, Угорщині – 11 %, Польщі – 12 %, Іспанії – 13 %, Франції – 22 %, Італії – 11 %, а в Україні 24 % (рис. 2).

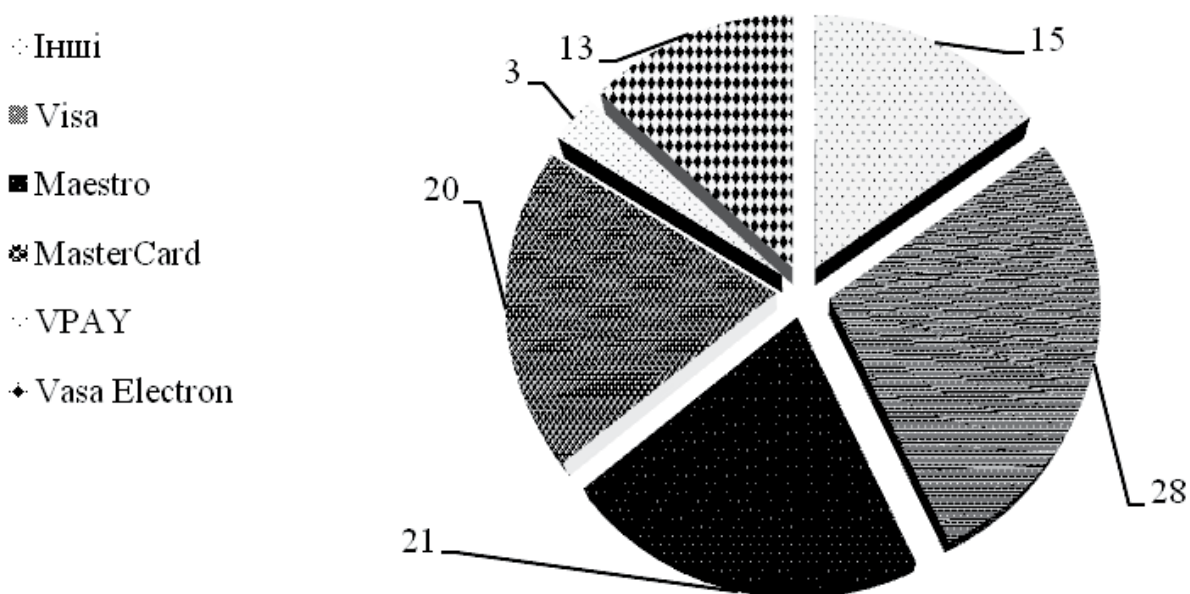

Рис. 1. Розподіл платіжних карток в Європі станом на кінець 2017 р., % [5]

Рівень проникнення кредитних карт не залежить від величини економіки країни. У країнах Західної Європи населення активно користується банківськими картами для здійснення платежів. У Великобританії і Франції рівень проникнення кредитних карт дуже високий (1100 кредитних карт на 1000 осіб), що пояснюється раннім становленням ринку кредитних карт.

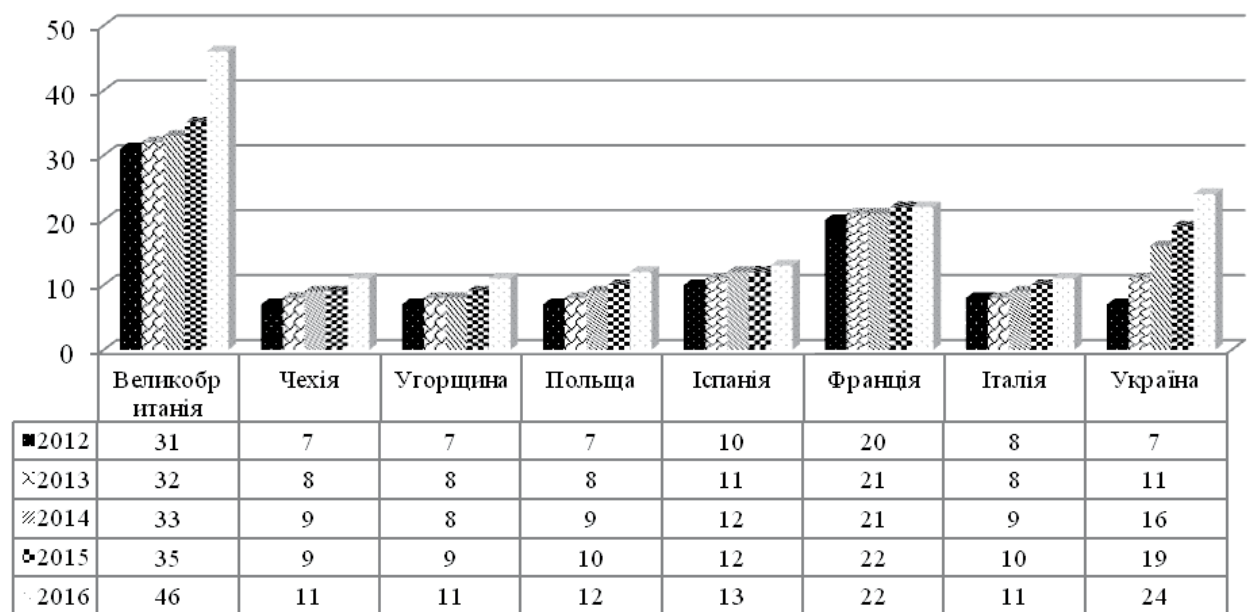

Рис. 2. Співвідношення карткових платежів до ВВП у країнах світу та в Україні, % [3]

У Німеччині та Голландії для здійснення платежів масово використовуються передплачені картки. В азіатських країнах і регіонах (Сінгапурі, Тайвані, Гонконзі) активно розвиваються всі карткові напрямки: дебетові, кредитні, передплачені картки. Середній рівень проникнення складає 2400 карток на 1000 чоловік. Рівень фінансової грамотності населення та розвиток платіжної інфраструктури сприяє широкому використанню карткових продуктів, при цьому формати кредитно-карткових продуктів відрізняються інноваційністю та технологічністю.

В Європейському Союзі реалізуються масштабні компанії з підтримки безготівкових платежів. Наприклад, в Данії та Швеції з цією метою спеціально розвивали інфраструктуру POS-терміналів, підвищували безпеку електронних платежів, підтримували нові платіжні механізми. Варто відзначити, що в деяких регіонах навіть проводилися цілі акції проти готівкових грошей.

Запорукою такого приголомшуючого успіху ЄС у сфері безготівкової економіки є якісне регулювання цих питань на законодавчому рівні. У січні цього року Європейська комісія видала “Дорожню карту щодо обмеження готівкових платежів”. Вона описує негативні сторони використання готівкових коштів і розповідає, що саме вони є головним джерелом фінансування тероризму, тому з ними потрібно боротися. Цей документ встановлює максимально допустимий обсяг транзакцій до 10000 євро.

Окремо хотілося б відзначити функціонування безготівкової економіки в Китаї. Оплата покупок через сканування QR-коду набирає все більшої популярності в країні. Alipay і Wechat Pay, два основні інструменти мобільних платежів в сучасному Китаї. Згідно з офіційними даними Китайського мережевого інформаційного центру / CNNIC/, в Китаї налічується більш ніж 500 млн. користувачів систем мобільних платежів, і близько 400 млн. жителів оплачують покупки в магазинах за допомогою смартфонів [2].

Наприклад, в Пакистані банківські рахунки є тільки у 13 % дорослого населення, і, почавши користуватися банківськими слугами, клієнти зазвичай спочатку отримують дебетову карту. На більш розвинених ринках зростання кількості дебетових карт частково пояснюється тим, що емітенти орієнтовані на клієнтів з числа молоді і навіть дітей. Наприклад, у Великій Британії емітенти пропонують дебетові карти дітям вже у віці 11 років [6].

Тож можна дійти висновку, що досвід західних країн ще раз доводить, що безготівкова економіка – це головна ознака економічного розвитку країни та її постійного зростання. Україна вже зробила перші кроки на шляху до безготівкових платежів. Відповідно до Комплексної програми розвитку фінансового сектору України у 2020 р. рівень готівки в економіці (відношення М0 до ВВП) у 2020 р. має знизитися до 9,5%, а мережа платіжних терміналів – зрости до 11000 од. на 1 млн. населення (зараз – 5500 од.). Спільні зусилля національного регулятора, банків, а також особистий внесок кожного користувача фінансової системи можуть істотно прискорити цей процес.

Джерела

1. В 2022 году в мире будет обращаться 17 млрд платежных карт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.plusworld.ru/daily/cat-analytics/390553-2/>.
2. Пенсійне посвідчення замінять на платіжну банківську картку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainepravo.com/news/ukraine/pensiyne-posvidchennya-zaminyat-na-platizhnu-bankivsku-kartku/?print=Y>
3. Топ-5 новин в світі безготівкових розрахунків в Україні та за її межами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pingvin.pro/gadgets/article-gadget/top-5-novyn-v-sviti-bezgotivkovykh-rozrahunkiv-v-ukrayini-ta-za-yiyi-mezhamy-14.html>
4. NILSONREPORT.COM [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nilsonreport.com/research_featured_chart.php
5. Payment Cards Issuing and Acquiring Europe 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://paymentyearbooks.com/>
6. Якими будуть пластикові картки майбутнього? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.finance.ua/ua/news/-/345427/yakymy-budut-plastykovy-kartky-majbutnogo>